

Kurzus címe: Filmtudományi ismeretek 2.
Filmelmélet történet
Film és pszichológia – Szakszövegolvasás

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: kedd 14:15-15:45, MÚK főépület, -137

Kurzus típusa: Szeminárium
2016-tól felvett hallgatóknak: max. 13 fő
2016 előtt felvett hallgatóknak: max. 5 fő

Kurzus leírása: A szeminárium célja film és pszichológia kapcsolatának filmelméleti szakszövegek és filmpéldák segítségével történő vizsgálata.
A félévben ezt három kiemelt témakörre koncentrálni fogjuk elvégezni, az **észlelés**, a **gondolkodás** illetve az **érzelmek** filmnézés közbeni működését áttekintve. A kortárs filmtudományi szövegek olvasását a témában született korai, klasszikus filmelméleti írásokkal vezetjük be, és célunk a szövegek állításainak, érvelésének megértése, valamint mindezek filmelemzésekben való hasznosítása.
Módszerünk: a szövegek egyéni tanulmányozásához kapcsolódó írásbeli feladatok (1) után közös órai feldolgozás (2), valamint előre egyeztetett filmpéldák, szakirodalmi referenciát is használó elemzése páros prezentációk formájában (3). Az órához a Canvas tanulásszervező felületet használjuk.

Kurzus teljesítésének követelményei: Az egyes órákra kijelölt, kötelező **szövegek elolvasása**, a hozzájuk kapcsolódó **feladatok óra előtti** elvégzése, **tesztek** hiánytalan megírása, a szövegek órai feldolgozásában való **aktív közreműködés**, a vállalt **prezentációk, kiselőadások bemutatása**.
Figyelem: jegyszerzés feltétele az összes olvasónapló hiánytalan és határidő előtti leadása. Háromnál több hiányzás esetén a tárgy nem teljesíthető. 15 percnél hosszabb késés után a jelenlét nem számít érvényesnek.
A félévi jegyek pontértékei: 5 (jeles)=90–100p; 4 (jó)=80–89p; 3 (közepes)=70–79p; 2 (elégséges)=60–69p; 1 (elégtelen)=1–59p

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek Filmelméleti szakszövegek értő olvasása, feldolgozása.
Elemzési stratégiák és elméleti fogalmak filmelemzésekben való alkalmazása.
Szövegértés, rezümékészítés, lényeglátás- és kiemelés.

Kötelező / ajánlott irodalom: A félév során kötelezően elolvasandó, órán megbeszéltek szövegek:

- 1. A PSZICHOLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉS KLASSZIKUS FILMELMÉLETI PÉLDÁI**
1.1. Münsterberg, Hugo: A film – pszichológiai tanulmány. *Filmspirál* 20-21 (1999) 4-5. pp. 34–72. pp. 126–137.
1.2. Baudry, Jean-Louis: A filmi apparátus ideológiai hatásai. *Apertúra* (2006) ősz

2. KOGNITÍV FOLYAMATOK FILMNÉZÉS KÖZBEN

- 2.1. Film és észlelés:** Joseph Anderson – Barbara Anderson: Miért van szükség ökológiai metaelméletre? *Metropolis* (1998. 4./1999. 1.) pp. 34–48.
2.2. Film és gondolkodás: Bordwell, David: A nézői tevékenység. In: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. pp. 42–60.
2.3. Film és érzelmek: Smith, Murray: Megragadó karakterek. *Metropolis* (2017) 3. pp. 16–44.

3. EMPIRIKUS KUTATÁSI MÓDSZER A FILMTUDOMÁNYBAN

- *Oliver, Mary Beth – Hartmann, Tilo: A jelentésteli élmények szerepének vizsgálata a „jó filmekben”. *Metropolis* (2014) 2. pp. 50–65.
VAGY: *Visch, Valentijn – Ed S. Tan: Történet kontra stílus: A műfajspecifikus események és filmes megvalósítások összevetése a nézők műfajfelismerésére gyakorolt hatásuk alapján. *Metropolis* (2014) 2. pp. 6–22.

Néhány további ajánlott olvasmány (magyar nyelven)

- * Bálint Katalin: Empirikus filmtudomány – bevezető. *Metropolis* 2014/01.

-
- * Bordwell, David: Érvelés a kognitivizmus mellett. *Metropolis* 1998/99 tél-tav.
 - * Casetti, Francesco: *Filmelméletek, 1945-1990.* - A film pszichológiája pp. 93-103.; Pszichoanalízis a filmművészetben pp. 150-165.; Textus és elme között: generatív modellek, A mentális dimenzió: a kognitív folyamatok pp. 230-236.
 - * Margitházi Beja: Érzelemgép, fertőzés és tükörneuronok. Az érzelmek és affektusok problémája a filmelméletben. *Metropolis* 2017. 3.
 - * Nánay Bence: Filmelmélet és kognitív tudomány. *Metropolis* 1998/99 tél-tavaszi.
-